

УДК 658

Левченко Є. - ст.гр. БМ-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ШТРИХОВЕ КОДУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ В СИСТЕМІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Зяйлик М. Ф..

Наявність штрихового коду на споживчому товарі та на транспортному упакованні нормою давно вже стало нормою. Практично 100% продукції, що випускається в розвинутих країнах світу для споживчого ринку, має на упакованні або на етикетках штриховий код EAN, який визначає виробника і товар. Нанесення штрихового коду на упаковання та етикетки стало обов'язковою вимогою в США, Канаді, країнах Західної Європи та Південно-Східної Азії, а в деяких із них навіть заборонено імпортувати і реалізовувати продукцію без штрихового коду EAN чи UPC.

Переваги автоматичної ідентифікації за допомогою штрихових кодів для підприємств різних рангів та різних галузей промисловості полягають у розширенні обсягів продаж, підвищенні продуктивності, зменшенні затрат та підвищенні рівня послуг. Економічний ефект від впровадження системи автоматичної ідентифікації проявляється у можливості відмовитись від численних паперових документів і дозволяє оперативно за допомогою автоматичного зчитування отримувати інформацію про виробника продукції, її технічні характеристики, ціну та інші показники. Впровадження системи кодування дозволило отримувати інформацію про рух товарів, знизити комерційні затрати, а також дає можливість виробникам і продавцям спостерігати за реакцією ринку на надходження різних товарів, а покупцю вийти на конкретного постачальника чи виробника. Для багатьох фірм нанесення штрихового коду на товар або його упаковання підіймає їх престиж, часто відіграє роль реклами товару і самого підприємства.

Штриховий код спочатку створювався як засіб передачі інформації вздовж товарного ланцюга: виробник – гуртовик – роздрібний продавець – покупець. Штрих-код полегшує інвентаризацію, облік, контроль, зберігання продукції. Якщо куплений товар виявився неякісним, звертаючись до продавця, покупець може легко встановити фірму-постачальника цього товару і пред'явити їй свої претензії. У разі, коли продавець не має необхідної інформації, він (або покупець) може звернутись з відповідним питанням до Національної Асоціації автоматичного кодування продукції, яка є в кожній країні Міжнародної асоціації Європейської системи кодування.

Підприємства нашої держави почали використовувати кодування зовсім недавно. В Україні було розроблено Державну програму переходу на міжнародну систему обліку та статистики, створено Національну нумерувальну організацію «EAN - Україна», яка рішенням Європейської асоціації 30 жовтня 1994 року була прийнята до Асоціації товарної нумерації від України. З січня 1995 року на всі товари, що надходять у Європу, повинен наноситись штриховий код. Це є обов'язковою умовою постачання. Впровадження системи кодування дозволило отримувати інформацію про рух товарів, знижувати комерційні затрати, а також дає можливість виробникам і продавцям спостерігати за реакцією ринку на надходження різних товарів.

Таким чином, активне впровадження штрихового кодування і застосування на його основі електронних систем автоматизованого обліку товарно-грошового обігу в системі EAN створює нові умови для побудови збалансованої фінансово-господарської діяльності виробника, дистриб'ютора, підприємства, а в цілому - економіки країни.